

COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 20.5.2022
JOIN(2022) 15 final

RAPORT COMUN CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Regiunea administrativă specială Macao

Raport anual pentru 2021

RAPORT COMUN CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

REGIUNEA ADMINISTRATIVĂ SPECIALĂ MACAO

RAPORT ANUAL PENTRU 2021

Rezumat

De la retrocedarea regiunii Macao către Republica Populară Chineză în 1999, Uniunea Europeană și statele membre ale acesteia au urmărit îndeaproape evoluția situației politice și economice din Regiunea Administrativă Specială (RAS) Macao, în temeiul principiului „o țară, două sisteme”. UE susține acest principiu și punerea în aplicare a acestuia, iar prezentul raport anual privind evoluția situației din Macao este elaborat în conformitate cu angajamentul asumat, în 1997, față de Parlamentul European.

În 2021, punerea în aplicare a principiului „o țară, două sisteme”, consacrat în Legea fundamentală a regiunii Macao¹, a subminat drepturile politice și libertățile fundamentale ale poporului din Macao. Între timp, a devenit din ce în ce mai dificil pentru mass-media din Macao să exprime o gamă largă de opinii și acestea practică mai multă autocenzură.

Cu toate că Legea fundamentală și alte acte legislative nu prevăd introducerea votului universal, UE încurajează în continuare autoritățile din Macao să asigure o mai mare implicare a publicului în alegerea șefului executivului și a membrilor Adunării legislative.

Pe plan economic, în primele trei trimestre ale anului 2021, PIB-ul regiunii Macao a crescut cu 27,5 % față de anul precedent, ajungând la 177 de miliarde MOP (19,6 miliarde EUR). Deși acest lucru este unul pozitiv, această creștere nu a compensat pierderile anterioare, iar PIB-ul a fost în continuare cu 46,4 % mai mic decât în 2019 - 331 de miliarde MOP (36,5 miliarde EUR).

Piața locurilor de muncă s-a menținut bine, iar guvernul RAS Macao a pus în aplicare măsuri de sprijin pentru populație și întreprinderi în contextul pandemiei de COVID-19. Cu toate acestea, redresarea economică a depins în mare măsură de întoarcerea turiștilor din China continentală în Macao. Pe termen mai lung, diversificarea economică și integrarea regională au rămas strategiile-cheie.

Restricțiile de călătorie în curs legate de pandemia de COVID-19 au continuat să împiedice funcționarii din cadrul Oficiului UE în Hong Kong și Macao să viziteze Macao. Acest lucru a împiedicat activitatea oficiului și a limitat contactele cu funcționarii guvernamentali ai RAS și cu alte părți.

¹ Legea fundamentală este legea constituțională a Regiunii Administrative Speciale Macao. Nicio lege, decret, regulament administrativ sau act normativ al RAS nu poate intra în contradicție cu această lege. Elaborarea Legii fundamentale urmărește să definească sistemul care urmează să fie aplicat în RAS și să consacre principiile „o țară, două sisteme” și „un grad ridicat de autonomie”.

I. Evoluția politică și socială

La 12 septembrie, a fost **aleasă** cea de a șaptea **Adunare Legislativă a RAS Macao**. 14 parlamentari au fost aleși în mod direct, iar 12 parlamentari au fost aleși în mod indirect. La 23 septembrie, alți 7 parlamentari au fost numiți de șeful executivului Ho Iat-seng. Membrii Adunării au depus jurământul la 16 octombrie. Trei politicieni care nu sunt în favoarea regimului au obținut locuri în cadrul legislaturii: politicianul veteran José Pereira Coutinho, Che Sai-wang și Lam U-tou. Che și Lam au fost aleși pentru prima dată în cadrul adunării, împreună cu cinci parlamentari care sunt în favoarea regimului.

Participarea la alegeri a fost de 42 %, ceea ce înseamnă că 137 281 de persoane și-au exprimat votul. Acesta a fost cel mai scăzut nivel înregistrat de la retrocedarea din 1999. Rata medie de participare la alegerile anterioare începând cu 1999 a fost de 56,56 %. Tong Hio-fung, președintele Comisiei electorale a Adunării Legislative, a pus prezența la vot pe seama condițiilor meteorologice instabile și a restricțiilor legate de pandemia de COVID-19 care au împiedicat persoanele rămase în străinătate să revină în țară pentru a vota. Alegerile au înregistrat, de asemenea, cel mai mare număr de voturi albe înregistrate vreodată (3 141) și al doilea cel mai mare număr de voturi nule (2 082).

Înainte de alegeri, pentru prima dată, autoritățile din Macao au exclus 21 de candidați pentru că nu au dat dovadă de loialitate față de RAS sau pentru că nu au sprijinit Legea fundamentală.

La 9 iulie, dl Tong a anunțat excluderea. Aceasta i-a vizat pe toți cei 15 candidați din cadrul grupurilor pro-democrație (Noua Asociație Progresistă Macao, Asociația Democratică Prosperă Macao și Noii Progresiști din Macao). La 12 iulie, dl Tong a explicat că poliția deține probe conform cărora candidații excluși fie nu au sprijinit Legea fundamentală a Macao, fie nu au fost loiali față de RAS Macao. Conform afirmațiilor făcute de dl. Tong, Comisia electorală a Adunării Legislative are șapte criterii pentru a evalua calificările candidaților. Datorită acestor criterii, există garanția „unui sprijin sincer”² din partea candidaților pentru Legea fundamentală a Macao și își manifestă loialitatea față de RAS Macao, inclusiv sprijinirea conducerii Partidului Comunist din China.

În urma unei contestații formulate împotriva deciziei în fața Înaltei Curți de Apel, Curtea s-a pronunțat în favoarea excluderii la 31 iulie. Conform hotărârii, candidații în cauză au participat la o comemorare a lui Liu Xiaobo și la o expoziție a *Cartei 08*³ și, prin urmare, se opuneau sistemului constituțional al țării. Conform aceleiași hotărâri, candidații excluși au organizat și au participat la un priveghi în 4 iunie în Piața Tiananmen. Astfel, candidații au sabotat principiul „o țară, două sisteme” și nu și-au manifestat loialitatea față de Legea fundamentală din Macao.

UE a emis o declarație a purtătorului de cuvânt⁴, afirmând că decizia reprezintă un pas negativ care contravine drepturilor garantate de Legea fundamentală din Macao. De asemenea, decizia

²<https://www.macaupostdaily.com/article11422.html> și http://www.xinhuanet.com/gangao/2021-07/12/c_1127648161.htm.

³ Liu Xiaobo a fost laureatul Premiului Nobel pentru Pace în 2010 și unul dintre cei mai proeminenți activiști pentru drepturile omului din China. A fost unul dintre autorii manifestului *Carta 08*, solicitând o reformă democratică pașnică și instituirea statului de drept în China.

⁴ Declarația purtătorului de cuvânt privind excluderea candidaților la alegerile pentru Adunarea Legislativă, 31/07/2021, poate fi găsită online la adresa <https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters->

a subminat pluralismul politic și a redus dezbaterea democratică. UE a solicitat ca drepturile și libertățile protejate să fie respectate în RAS Macao și ca alegerile pentru Adunarea legislativă să fie deschise candidaților din întregul spectru politic.

Securitatea națională a rămas o prioritate politică. Legea privind securitatea națională a intrat în vigoare pentru prima dată în 2009, dar nicio persoană nu a fost pusă sub acuzare în temeiul acesteia până în prezent. Guvernul a anunțat că va lansa o consultare publică privind modificarea legii în primul trimestru al anului 2022 și o va finaliza până în ultimul trimestru al aceluiași an.

Ca parte a eforturilor sale de a proteja securitatea națională, guvernul a dezvăluit, de asemenea, calendarul său pentru adoptarea unei noi legi de instituire a unui regim de confidențialitate. Această lege va asigura protecția adecvată a informațiilor confidențiale ale guvernului în RAS Macao. Guvernul urmărește finalizarea procesului până în ultimul trimestru al anului 2022.

Șeful executivului Ho a anunțat că departamentele de securitate națională ale guvernului au devenit pe deplin operaționale în 2021. Poliția judiciară și-a intensificat activitatea de protejare a securității naționale și a securității internetului și de prevenire a terorismului. Poliția și-a intensificat, de asemenea, eforturile de prevenire a infiltrării elementelor externe și a interferențelor în China continentală și în RAS Macao.

Guvernul a modificat, de asemenea, legea privind utilizarea și protecția drapelului, stemei și imnului național pentru a reflecta cele mai recente modificări aduse legislației Republicii Populare Chineze privind drapelul național și legislației Republicii Populare Chineze privind stema națională⁵.

În cele din urmă, pentru a îmbunătăți securitatea și pentru a contribui la asigurarea respectării legii, guvernul a declarat că va utiliza mai multe camere de supraveghere. Până în 2028, funcționarii planifică să instaleze 4 200 de camere suplimentare.

Au fost luate unele măsuri legislative cu privire la aspecte sociale importante, cum ar fi Legea sindicatelor. Acestea au avut loc după ani în care măsuri similare propuse de parlamentarii pro-democrație au fost respinse în mod repetat. Guvernul a planificat inițial o consultare publică privind legea în primul trimestru al anului 2021, dar, în cele din urmă, a lansat-o la 31 octombrie, perioada de desfășurare a acesteia fiind de 45 de zile. Proiectul de lege viza două domenii principale: sistemul de înregistrare a sindicatelor și puterea de negociere colectivă. Guvernul intenționa să finalizeze procesul legislativ până în ultimul trimestru al anului 2022, după finalizarea atât a consultărilor, cât și a „colectării suficiente” de avize din diferite sectoare.

Guvernul RAS Macao a continuat să ia măsuri pentru a controla răspândirea COVID-19, inclusiv testarea obligatorie la scară largă organizată de două ori. La 30 decembrie 2021, 429 839 de persoane primiseră două doze de vaccin, iar 31 770 primiseră trei doze. În total, s-au înregistrat 79 de cazuri confirmate de COVID-19 și zero decese. Guvernul a depus eforturi

[homepage/102647/macao-statement-spokesperson-disqualification-candidates-legislative-assembly-elections_en.](https://www.npc.gov.cn/englishnpc/c23934/202103/6dbc5853665d43dbaf2161a993370e24.shtml)

⁵ <http://www.npc.gov.cn/englishnpc/c23934/202103/6dbc5853665d43dbaf2161a993370e24.shtml>.
<http://www.npc.gov.cn/englishnpc/c23934/202103/4378544f87a54214a4a99d6860412062.shtml>.

pentru a asigura călătoriile fără carantină în și dinspre China continentală. La 12 august, cele două părți au reluat călătoriile fără carantină pentru prima dată de la începutul restricțiilor. În schimb, călătorii care soseau în Macao din Hong Kong au avut nevoie de un rezultat negativ al testului și au trebuit să intre în carantină timp de 14 zile.

Aceste norme stricte de intrare au împiedicat Oficiul UE să viziteze RAS, să organizeze activități pe teren și să monitorizeze evoluțiile politice și sociale. Conform normelor, numai vizitatorii din China continentală, Hong Kong și Taiwan puteau intra în Macao. Cei care vizitaseră Hong Kong-ul cu 14 zile înainte de sosire au fost nevoiți să intre în carantină timp de 14 zile.

Drepturi, libertăți și egalitate de șanse

Drepturile, libertățile fundamentale și statul de drept, astfel cum sunt garantate în Legea fundamentală a Macao, s-au confruntat cu provocări în 2021. În continuare nu s-a luat nicio măsură în vederea instituirii unui organism independent pentru drepturile omului, ca răspuns la recomandările emise, în decembrie 2015, de Comitetul contra torturii al ONU.

Libertatea presei s-a confruntat cu dificultăți din ce în ce mai mari, mass-media practicând mai mult autocenzura. Asociația de presă de limbă portugheză și engleză din Macao a publicat o declarație la 13 martie, exprimându-și îngrijorarea cu privire la noile orientări editoriale pentru redacțiile de știri de limbă portugheză și engleză din cadrul postului public de radiodifuziune Teledifusão de Macau (TDM).

Asociația de presă (AIPIM) a fost deosebit de preocupată de orientarea potrivit căreia personalul TDM nu putea „transmite informații sau opinii contrare politicilor guvernului central” al Republicii Populare Chineze și trebuia să sprijine măsurile adoptate de RAS Macao. În cele din urmă, Comitetul executiv al TDM a organizat o reuniune de două ore cu șase redactori ai departamentului de știri. TDM a afirmat că politica sa editorială rămâne neschimbată și a „încurajat” personalul să respecte principiul „iubirii de țară și iubirii pentru Macao”⁶. Ulterior, se pare că observațiile și informațiile referitoare la comemorarea din 4 iunie au fost cenzurate în două programe de actualități.

La 14 octombrie, Asociația Jurnaliștilor din Macao (AJM) a anunțat că departamentele guvernamentale au înăsprit restricțiile privind acoperirea mediatică a evenimentelor guvernamentale majore pentru a preveni răspândirea COVID-19. Participanții trebuiau acum să fie vaccinați cu cel puțin o doză și să aibă un rezultat negativ la testul cu acizi nucleici cu 48 de ore înainte de evenimentele respective. Asociația jurnaliștilor a solicitat autorităților să reconsidere aceste măsuri destinate mass-media și să găsească un echilibru între sănătatea publică și dreptul jurnaliștilor de a transmite de la fața locului.

În ceea ce privește libertatea de întrunire, Înalta Curte de Apel a respins, la 3 iunie 2021, un apel împotriva interzicerii de către poliție a priveghiului anual cu lumânări pentru comemorarea represiunii din Piața Tiananmen. Pe lângă faptul că a invocat preocupări cu privire la răspândirea COVID-19, Curtea a afirmat că organizatorul, Uniunea pentru dezvoltare

⁶ ‘澳廣視執委會唔葡文新聞部重申編採方針不變’ Comitetul executiv al TDM se întâlnește cu Departamentul de presă de limbă portugheză pentru a reitera faptul că politica editorială rămâne neschimbată) 15 martie 2021. <https://www.tdm.com.mo/zh-hant/news-detail/558430>.

democratică, a invocat dreptul de întrunire pentru a „iniția un atac planificat și deliberat”⁷ împotriva guvernului central.

Toți cei trei judecători din completul de judecată au susținut că întrunirea propusă ar putea aduce prejudicii grave onoarei, demnității și respectului guvernului central al Republicii Populare Chineze. Un delegat din Macao la Congresul Popular Național din China a afirmat, de asemenea, că ar fi inadecvat să se organizeze astfel de evenimente comemorative în viitor.

Macao nu a asigurat încă respectarea deplină a **libertății de asociere și a dreptului de negociere colectivă**, prevăzute în convențiile Organizației Internaționale a Muncii. De exemplu, Legea din 2008 privind relațiile de muncă conținea unele norme care interziceau discriminarea împotriva sindicatelor și prevedea sancțiuni pentru astfel de acte. Cu toate acestea, nu includea un capitol privind dreptul de organizare și dreptul la negociere colectivă. Sancțiunile pentru discriminarea împotriva sindicatelor nu au fost suficient de disuasive, în special pentru întreprinderile mari. În ceea ce privește propunerea îndelungată de legislație privind sindicatele, activiștii în domeniul muncii au subliniat că textul supus consultării nu acoperă dreptul la grevă – un drept consacrat în Legea fundamentală – ca urmare a unui proces de negociere colectivă eșuat, ceea ce ar putea slăbi impactul negocierilor⁸.

Macao își continuă eforturile de **combateră a traficului de persoane**. Printre acestea se numără formarea personalului din poliție, din administrațiile vamale și de asistență socială; creșterea finanțării pentru combaterea traficului de persoane; organizarea de seminare privind drepturile în materie de ocupare a forței de muncă pentru lucrătorii migranți vulnerabili la exploatare; și elaborarea de legi pentru a descuraja practicile agențiilor de ocupare a forței de muncă al căror efect este îndatorarea forțată. Cu toate acestea, sunt necesare în continuare eforturi suplimentare pentru a elimina această problemă.

Macao nu a adoptat nicio legislație cuprinzătoare de combatere a discriminării și nici nu a înființat o instituție independentă pentru drepturile omului în 2021. **Discriminarea pe criterii de orientare sexuală și identitate de gen** a reprezentat în continuare un motiv de îngrijorare, în special în domeniile ocupării forței de muncă, educației și asistenței medicale. De exemplu, autoritățile din Macao s-au abținut din nou de la protejarea concubinilor de același sex în temeiul cadrului juridic privind violența domestică. Guvernul a menționat „lipsa unui consens în societate cu privire la recunoașterea căsătoriei între persoane de același sex și incompatibilitatea cu sistemul juridic actual al RAS Macao”⁹.

Între timp, pentru a controla răspândirea COVID-19, lucrătorii nerezidenți nepalezi și vietnamezi au fost vizați și au trebuit să fie supuși frecvent testării cu acizi nucleici. Această măsură a generat preocupări legate de discriminarea rasială.

Macao și-a continuat eforturile în materie de luptă împotriva **corupției**. În mai 2021, Comisia împotriva corupției și-a publicat raportul anual pe 2020 în care descrie activitatea sa de combatere a corupției în sectorul public și în cel privat. CCAC a primit 479 de plângeri și sesizări în cursul anului 2020. Acesta a trimis 105 cazuri Biroului anticorupție în vederea

⁷ <https://www.court.gov.mo/sentence/pt-0b9b84acaff12a34.pdf>.

⁸ Organizația Internațională a Muncii (OIM), Observation (Observație) (CEACR) - adoptată în 2020, publicată în cadrul celei de a 109-a sesiuni a OIM din 2021.

https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=1000:13100:0::NO:13100:P13100_COMMENT_ID:4057118.

⁹ <http://daccess-ods.un.org/access.nsf/Get?Open&DS=CCPR/C/CHN-MAC/RQ/2&Lang=E>.

monitorizării și 282 de cazuri la biroul Ombudsmanului pentru a efectua anchete. Unul dintre cazurile Biroului Ombudsmanului a fost apoi investigat în detaliu¹⁰.

II. Evoluția situației economice

În primele trei trimestre ale anului 2021, PIB-ul regiunii Macao a crescut cu 27,5 % față de anul precedent¹¹, ajungând la 177 de miliarde MOP (19,6 miliarde EUR)¹². Însă, acesta era în continuare cu 46,4 % mai mic decât în 2019, când valoarea sa a fost de 331 de miliarde MOP (36,5 miliarde EUR). **Acest lucru arată că economia regiunii Macao este încă puternic afectată de pandemia de COVID-19.**

În octombrie, FMI și-a redus previziunile de creștere pentru 2021 la 20,4 %, în scădere de la 61,2 % în aprilie 2021¹³. În 2020, PIB-ul Macao a scăzut cu 54 % (după ce s-a contractat doar cu 2,5 % în 2019) – acest lucru s-a datorat lipsei de venituri din turism în cel mai mare centru de jocuri de noroc din lume.

Provocările economice cu care se confruntă Macao au fost cauzate de o **scădere a numărului de turiști din cauza restricțiilor de călătorie** atât în Macao, cât și în China continentală. China este principala piață de turiști a regiunii Macao, reprezentând 70 % din vizitatori înainte de pandemie. În pofida unei redresări de 32,2 % față de anul anterior, doar 6,1 milioane de vizitatori au intrat în RAS în primele 10 luni ale anului 2021, ceea ce reprezintă mai puțin de 20 % din numărul de vizitatori pentru aceeași perioadă din 2019 (33,4 milioane).

Exporturile de servicii de jocuri de noroc¹⁴ reprezintă, de obicei, aproximativ jumătate din PIB-ul Macao. Cu toate acestea, din cauza numărului scăzut de turiști, aceste exporturi au atins doar 53,8 miliarde MOP (5,9 miliarde EUR) în primele trei trimestre ale anului 2021 – o treime din valoarea aferentă aceleiași perioade din 2019 (179 de miliarde MOP/19,7 miliarde EUR). Baza foarte scăzută din 2020 (30 de miliarde MOP/3,3 miliarde EUR) a însemnat că până și creșterea de 79,4 % față de anul anterior a serviciilor de jocuri de noroc în primele trei trimestre ale anului 2021 era încă departe de nivelurile anterioare pandemiei. Rata medie de ocupare a hotelurilor a fost de 50 % (în primele nouă luni ale anului 2021), comparativ cu 22 % în 2020 și cu 91 % în 2019 (pentru aceeași perioadă).

Piața forței de muncă s-a menținut bine, cu o rată a șomajului de 2,9 % (peste 11 000 de persoane) în septembrie 2021, comparativ cu 1,7 % înainte de pandemie. Șomajul în rândul tinerilor (sub 25 de ani) a fost de 11,2 % în septembrie 2021.

Macao s-a confruntat cu deflație în 2021, iar indicele mediu compozit al prețurilor de consum a scăzut cu 0,19 % față de anul anterior în primele 10 luni.

¹⁰ <https://www.ccac.org.mo/pdf/en/intro/2020/2020ch1.pdf>.

¹¹ Statisticile din prezentul raport sunt cele mai recente disponibile la momentul redactării (începutul lunii decembrie 2021). Sursa: Serviciul de statistică și recensământ al Guvernului Regiunii Administrative Speciale Macao (RAS). <https://www.dsec.gov.mo/en-US/>.

¹² Convertită în euro utilizând cursul de schimb InforEuro din decembrie 2021.

¹³ „Recovery during a pandemic: health concerns, supply disruptions, and price pressures” (Redresarea în timpul pandemiei: preocupări privind sănătatea, perturbări ale aprovizionării și presiuni ale prețurilor), octombrie 2021. <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/10/12/world-economic-outlook-october-2021>.

¹⁴ Exporturile de servicii de jocuri de noroc sunt măsurate ca reprezentând cheltuielile efectuate de nerezidenți cu jocurile de noroc.

Nivelul redus al activității economice și măsurile de sprijin fiscal puse în aplicare de guvern au condus la **venituri fiscale mai mici**, inclusiv din impozitul pe jocurile de noroc. Guvernul a fost nevoit să utilizeze rezervele bugetare ale RAS pentru a finanța cheltuielile. Cu toate acestea, rezervele au rămas ridicate (657 de miliarde MOP/72,5 miliarde EUR în iunie 2021) și sunt suficiente pentru a acoperi cheltuielile publice pe 6 ani estimate la nivelurile bugetare din 2021.

Restricțiile de călătorie în restul lumii în 2021 au prezentat provocări operaționale semnificative pentru întreprinderi. Majoritatea străinilor au fost împiedicați să intre în țară, în timp ce rezidenții din Macao care soseau din afara Chinei continentale au trebuit să intre în carantină pentru perioade lungi de timp.

În 2020, stocul de investiții străine în Macao a fost de 300 de miliarde MOP (33 de miliarde EUR), comparativ cu 351 de miliarde MOP (39 de miliarde EUR) în 2019, 28 % provenind din Hong Kong și 20 % din China continentală.

Politica economică

La 16 noiembrie 2021, **șeful executivului a susținut discursul privind politica generală pentru anul 2022**. Printre strategiile economice s-au numărat limitarea pandemiei, sprijinirea redresării, urmărirea diversificării economice și stimularea inovării și a tehnologiei. Consolidarea integrării cu continentul a fost, de asemenea, un aspect esențial. Guvernul a planificat continuarea reformelor administrative și îmbunătățirea dezvoltării urbane prin realizarea de proiecte de transport și alte proiecte de infrastructură, inclusiv extinderea aeroportului.

Combaterea pandemiei și sprijinirea economiei au rămas prioritățile-cheie ale guvernului în 2021. Guvernul a finalizat mai multe runde de testare în masă la nivelul comunității, menținând în același timp controale stricte la frontieră și încurajând vaccinarea (aproximativ 52 % din populație fusese vaccinată până la sfârșitul lunii octombrie).

Guvernul a introdus o serie de măsuri economice, inclusiv reduceri fiscale și diverse scutiri de taxe pentru persoane și întreprinderi, concesiuni de închiriere și un sistem de formare subvenționat. Rezidenții au beneficiat de sistemul de împărțire a bunăstării (10 000 MOP/1 100 EUR pentru rezidenții permanenți și 6 000 MOP/660 EUR pentru rezidenții nepermanenți). Un plan de consum electronic care să sprijine ambițiile digitale ale regiunii Macao a adus, de asemenea, beneficii. Rezidenții au primit 8 000 MOP/880 EUR pentru cheltuieli utilizând platforme de plată mobilă sau vouchere electronice. Guvernul a anunțat că planul a injectat 4,6 miliarde MOP (508 milioane EUR) pe piața de consum din Macao (la sfârșitul lunii octombrie 2021). De asemenea, au fost lansate inițiative pentru a sprijini industria turismului [de exemplu, evenimentele „Stay, Dine and See Macao” (Sejur, cină și vizitarea regiunii Macao) și „Macao week” (Săptămâna Macao), organizate în orașe din China continentală].

Guvernul a anunțat că va accelera construcția infrastructurii. Printre proiecte se numără cea de a patra rută de traversare a portului Macao-Taipa care leagă nordul și sudul regiunii Macao, extinderile către sistemul de tranzit rapid ușor și Aeroportul Internațional Macao, un nou complex de servicii medicale și proiecte de locuințe. Guvernul a anunțat, de asemenea, că noul Plan general urban al regiunii Macao (2020-2040) ar trebui să fie lansat în 2022.

În a doua jumătate a anului 2021, guvernul a **desfășurat o consultare publică cu privire la legea privind jocurile de noroc din Macao** pentru a reforma sistemul de concesiune și subconcesiune a jocurilor de noroc. Propunerea a inclus norme mai stricte pentru concesionarii de jocuri electronice și alți operatori. Aceste norme ar putea include numirea unor delegați guvernamentali pentru operațiunile de cazino, limitarea dividendelor pentru acționari și înăsprirea sancțiunilor pentru încălcări. O supraveghere sporită ar putea reduce controlul deținut de acționarii străini în acest sector. Prețurile acțiunilor operatorilor de jocuri de noroc listați din Macao au scăzut atunci când a fost anunțată consultarea în septembrie. Revizuirea a fost lansată având în vedere că **trei concesiuni și trei subconcesiuni de jocuri de noroc din Macao urmează să se încheie în iunie 2022**, dar acestea pot fi prelungite în continuare de guvern – în special dacă revizuirea Legii privind jocurile de noroc nu este finalizată până atunci.

Strategia de **diversificare economică** a vizat dezvoltarea în continuare a unor industrii precum turismul de altă natură decât turismul pentru jocuri de noroc, convențiile și expozițiile, serviciile de sănătate (inclusiv medicina chineză tradițională), serviciile financiare, precum și știința și tehnologia. Strategia va sprijini, de asemenea, întreprinderile mici și mijlocii. În pofida unor progrese înregistrate în ultimii ani, sectorul jocurilor de noroc reprezenta în continuare aproximativ jumătate din PIB-ul Macao (înainte de pandemia de COVID-19), iar alte industrii se bazează în mare măsură pe cheltuielile Chinei continentale.

În ceea ce privește **serviciile financiare**, autoritățile au urmărit să dezvolte o piață locală a obligațiunilor (inclusiv obligațiuni verzi), activități de gestionare a patrimoniului și de leasing financiar, servicii bancare de investiții și decontări transfrontaliere în renminbi. În acest scop, guvernul a anunțat că vor fi întreprinse acțiuni de reformulare a cadrului juridic al sistemului financiar local și de dezvoltare a infrastructurii pieței financiare din Macao. Printre aceste acțiuni se numără reformarea legislației privind emiterea și tranzacționarea obligațiunilor și activitățile de gestionare a patrimoniului, instituirea unui sistem central de custodie a titlurilor de valoare, introducerea licențelor pentru băncile de investiții și promovarea monedelor digitale (eventual cu un yuan digital centralizat care să fie utilizat în Macao).

În discursul privind politica generală s-au prezentat măsurile pentru **economia circulară și schimbările climatice**, inclusiv reducerea emisiilor rutiere și de carbon prin eliminarea treptată a vehiculelor poluante, promovarea vehiculelor electrice și crearea mai multor facilități de încărcare în parcurile publice. Importurile de paie și palete de amestecat în băuturi din plastic de unică folosință care nu este degradabil ar urma să fie interzise și ar urma să fie luate măsuri pentru a aborda problema apelor uzate costiere și a poluării. Macao a anunțat, de asemenea, un plan de construire a unui centru de reciclare a deșeurilor organice, a cărui construcție urmează să înceapă în 2022.

Cooperarea regională

Integrarea cu China continentală, ca parte a Zonei Marelui Golf Guangdong-Hong Kong-Macao (GBA), a rămas o prioritate-cheie pentru guvernul regiunii Macao. În cadrul GBA, Macao a urmărit să își consolideze poziția de centru turistic și de agrement, precum și de platformă pentru afaceri și servicii financiare, în special între China și țările vorbitoare de limbă portugheză.

În mai 2021, Macao a înființat Comitetul de lucru pentru integrarea în dezvoltarea națională pentru a coordona strategia RAS de a participa la inițiativa GBA și la inițiativa „O centură, un

drum”¹⁵. Un nou punct de control la frontieră Guangdong-Macao – punctul de control Qingmao – și-a început activitatea în septembrie 2021 pentru a spori capacitatea de transport transfrontalier între Macao și provincia Guangdong.

În a doua jumătate a anului 2021 a fost lansat proiectul **Conectarea gestionării patrimoniului în Zona Marelui Golf**. Acesta permite rezidenților din Hong Kong și din Macao și rezidenților eligibili din Guangdong să efectueze investiții transfrontaliere în produse de gestionare a patrimoniului vândute de bănci în GBA. Proiectul de conectare reprezintă un pas concret către integrarea fluxurilor de capital în cadrul GBA. Acesta a început cu o cotă agregată relativ mică, de 150 de miliarde RMB (în fiecare direcție și împărțită între Hong Kong și Macao).

O altă zonă de cooperare cu continentul este modernizarea planificată a **Zonei de cooperare intensă Guangdong-Macao în Hengqin**. Situată la vest de Macao, în provincia Guangdong, zona de cooperare Hengqin este dezvoltată în comun de provincia Guangdong (inclusiv Zhuhai) și de regiunea Macao¹⁶. În septembrie, guvernul central chinez a anunțat un plan general pentru a stimula dezvoltarea zonei¹⁷. Scopul acestuia a fost promovarea diversificării și a dezvoltării pe termen lung a regiunii Macao, sporind, în același timp, integrarea cu GBA și cu dezvoltarea națională a Chinei continentale. Industriile vizate le-au reflectat pe cele din strategia de diversificare a RAS. Printre acestea se numără industriile prelucrătoare inovatoare și de vârf, serviciile financiare, medicina tradițională chineză, serviciile de organizare de convenții și expoziții, comerțul și comerțul digital, precum și turismul medical.

Un proiect rezidențial destinat rezidenților din Macao – noul cartier ar regiunii Macao – era în curs de construcție în Hengqin. Conectivitatea transfrontalieră ar trebui îmbunătățită – numărul de vehicule din Macao autorizate să intre în Hengqin a crescut la 10 000, iar construcția liniei ușoare de tranzit rapid Hengqin a început în 2021.

III. Relațiile bilaterale dintre UE și Macao

Cea de a 24-a reuniune a Comitetului mixt UE-Macao nu a avut loc în 2020. În pofida solicitărilor UE de a organiza online reuniunea din 2021, aceasta nu a avut loc. Restricțiile de călătorie și accesul restricționat în RAS Macao au subminat capacitatea UE de a coopera cu autoritățile locale și de a intra în contact cu mediul de afaceri și cu comunitatea diplomatică și cu societatea civilă.

UE s-a menținut pe locul al doilea în clasamentul partenerilor regiunii Macao în ceea ce privește comerțul cu bunuri, primul loc fiind ocupat de China continentală. Acesta a reprezentat 29 % din totalul schimburilor comerciale ale RAS în primele 10 luni ale anului 2021. Comerțul bilateral UE-Macao este dominat de exporturile UE – aproximativ 32 % din importurile regiunii Macao proveneau din UE. UE înregistrează excedente comerciale de lungă durată cu Macao. Acest lucru poate fi explicat prin creșterea sectoarelor jocurilor de noroc și turismului care alimentează importurile regiunii Macao, în timp ce industria prelucrătoare a RAS a reprezentat o mică parte din economia locală.

¹⁵ <https://www.gov.mo/en/news/133867/>.

¹⁶ Zona de cooperare Hengqin este situată la marginea sudică a orașului chinez Zhuhai. Numai o fâșie de apă separă zona de Macao, iar un pod le leagă între ele.

¹⁷ Detalii privind dezvoltarea Zonei de cooperare intensă Guangdong-Macao în Hengqin pot fi găsite la adresa <https://www.hengqin-cooperation.gov.mo/zh-hans/>.

Pe baza datelor Eurostat, **comerțul bilateral cu bunuri al UE cu Macao a crescut de peste două ori** în primele 9 luni ale anului 2021, ajungând la 944 de milioane EUR (o creștere de 114 % față de anul anterior). Exporturile UE către Macao s-au ridicat la 914 milioane EUR, având ca rezultat un excedent comercial în valoare de 885 de milioane EUR. Exporturile UE către Macao au constat în principal în produse de lux, articole din piele, îmbrăcăminte și îmbrăcăminte, ceasuri și bijuterii.

UE a rămas a patra sursă de investiții străine din Macao în 2020 (cu excepția centrelor offshore), după Hong Kong, China continentală și SUA. Conform statisticilor regiunii Macao, în 2020, UE a reprezentat 4,6 % din totalul investițiilor străine directe (ISD). Numai Portugalia a reprezentat 70 % din investițiile UE în RAS. Potrivit Eurostat, stocurile de ISD ale UE în Macao au scăzut cu peste 25 % în 2020 și au ajuns la 1,42 miliarde EUR la sfârșitul anului 2020¹⁸, în timp ce stocurile de ISD ale Macao în UE s-au ridicat la 1,85 miliarde EUR.

Din cauza restricțiilor de călătorie continue cauzate de pandemie, nu a fost posibilă participarea la târgurile comerciale din Macao. Cu toate acestea, membrii Camerei Europene de Comerț din Macao și membrii Camerei Europene de Comerț din Hong Kong care se aflau în Macao au putut participa la Târgul internațional privind comerțul și investițiile organizat în Macao în luna decembrie 2021.

¹⁸ Statisticile Eurostat disponibile în februarie 2022 la adresa
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/BOP_FDI6_GEO__custom_2086845/default/table?lang=en.